

АНЕКС 2 – МЕХАНИЗАМ ЗА ПРАЋЕЊЕ И ПРОВОЂЕЊА ЛПАИ ГРАДА ДОБОЈ

ЕВАЛУАЦИЈА И РЕВИЗИЈА ЛОКАЛНОГ ПЛАНА АКЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ИНВАЛИДНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДРУШТВЕНОГ ПОЛОЖАЈА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ (ЛПАИ) ГРАД ДОБОЈ 2021.-2027.ГОДИНЕ

Сврха механизма за праћење је да унаприједи ефикасну примјену УН Конвенције о правима особа са инвалидитетом и Локалног плана акције у области инвалидности за унапређење друштвеног положаја лица са инвалидитетом Град Добој 2021.-2027. године. Он ће помоћи градској управи града Добој да путем Одбора за питања инвалидности одреди ниво спровођења ЛПАИ и мјери његов напредак. Процес праћења треба да идентификује препреке и предложи прикладне мјере које ће допринијети успјешној примјени ЛПАИ. Механизам за праћење ће сагледати економске, социјалне и културне карактеристике које постоје у Добоју. Важан елемент представља и обезбјеђење савјетоданих услуга и размјена искуства и информација између организација особа са инвалидитетом (ООСИ), локалне заједнице и шире.

Праћење ЛПАИ треба да се одвија у оквиру засједања одбора за питања инвалидности који је именован од стране градоначелника града Добој. Његова улога је

- * пратити реализацију локалног акционог плана у области инвалидности и о томе писменим путем извјештавати надлежно одјељење
- * информисање и савјетовање локалних органа о питањима од значаја за остваривање права особа са инвалидитетом
- * учествовати у планирању и имплементацији мјера у складу са људским правима из Конвенције Уједињених Народа о правима особа са инвалидитетом
- * Координирати рад између градске управе, установа и организација особа са инвалидитетом,
- * Израдити Анекс 1 и Анекс 2 који ће бити саставни дио ЛПАИ-а
- * предлагати приоритетне пројекте који су у складу са потребама особа са инвалидитетом и акционим планом у области инвалидности и
- * На приједлог градске управе вршити ревизију усвојеног ЛПАИ.

Одбор ће слати питања организацијама/удружењима, одборницима, народним посланицима, ентитетским властима, другим НВО-а укључујући и организације лица са инвалидитетом која би требала да се односе на планове за примјену ЛПАИ у појединим приоритетним и актуелним подручјима из УН Конвенције о правима особа са инвалидитетом. Приликом припремања питања Одбор за питања инвалидности треба да консултује локално координационо тијело особа са инвалидитетом.

Одбор за питања инвалидности ће тежити да успостави непосредан дијалог не само са представницима градске управе, већ и са локалним невладиним организацијама, Заводом за запошљавање, Центром за социјални рад, Здравственим установама, Школама, (основним, средњим, и Факултетима), другим јавним и приватним установама и предузећима, грађевинским фирмама/инвеститорима тражећи њихово мишљење и коментаре у вези са свим информацијама које намјерава да уврсти у своје периодичне извјештаје.

Кроз већ основану Коалицију ООСИ (Координациони одбор организација особа са инвалидитетом – неформална коалиција) града Добој која ће и убудуће сарађивати са одбором за питања инвалидности за примјену и надзор над ЛПАИ у Добоју.

Град Добој треба и даље подстицати локалну коалицију да сарађују у примјени ЛПАИ и надзор његовог провођења.

Као средишње мјесто за питања инвалидности на локалном нивоу, ово координационо тијело треба да буде подстакнуто и да створи процедуре за координацију надзора над примјеном УН Конвенције. Организације особа са инвалидитетом треба охрабрити да се активно ангажују у процесу надзора у провођењу ЛПАИ на локалном нивоу.

Скупштина града Добој треба подстаћи и дати свој допринос за оснивање "Фонда за питања инвалидности" како би се унапређивала примјена УН Конвенције о правима ОСИ и осигурало провођење усвојеног документа ЛПАИ.

Процедуре евалуације и ревизије су дио ЛПАИ у оквиру политика у области инвалидности.

ЛПАИ се треба евалуирати три пута годишње од стране одбора за питање инвалидности који ће писани извјештај о стању у области инвалидности и примјени ЛПАИ поднијети једанпут годишње Скупштини града Добој и одјељењу за друштвене дјелатности.

Наведених седам приоритета из ЛПАИ су уско повезани те се сматрају приоритетима од значаја за особе са инвалидитетом и изразу ЛПАИ.

Питања за даље разматрање и евалуацију ЛПАИ града Добој 2021.-2027. Година:

1. Подизање свијести (Члан 8 Конвенције УН-а о правима особа са инвалидитетом)

1. Државе потписнице се обавезују усвојити тренутачне ефикасне и одговарајуће мјере у сврху:

(а) подизања свијести цијелог друштва, укључујући и на нивоу породице, о особама са инвалидитетом, као и унапрјеђивања поштивања њихових права и достојанства;

(б) борбе против стереотипа, предрасуда и штетних поступака према особама с

инвалидитетом на свим подручјима живота, укључујући оне засноване на полу и доби;

(ц) подизање свијести о способностима и доприносу особа с инвалидитетом.

2. Мјере за постизање наведених циљева укључују:

(а) Покретање и одржавање дјелотворних кампања подизања свијести јавности

осмишљених тако да:

(И) потичу спремност прихваћања права особа с инвалидитетом;

(ИИ) промовишу позитивно гледање на особе с инвалидитетом и већи степен друштвене свијести о особама с инвалидитетом;

(ИИИ) промовишу признавање вјештина, заслуга, способности и доприноса особа са инвалидитетом на радном мјесту и тржишту рада;

(б) Поттицати изградњу ставова којима се поштују права особа с инвалидитетом

на свим нивоима образовног система, укључујући сву дјецу од ране доби;

(ц) Подстицање свих средстава јавног информисања да особе с инвалидитетом

приказују у складу с циљевима ове Конвенције;

(д) Промовисање програма обуке за подизање нивоа свијести о особама с

инвалидитетом и њиховим правима.

ПИТАЊА:

- Да ли се у Локалној заједници проводе обуке/радионице за различите категорије особља (Јавне институције: административна служба града, МУП, Медицинско особље, поште и друге јавне институције) ради уклањања предрасуда и лакшег комуницирања?

- Да ли се штампа и дистрибуира материјал на брајевом писму за званичне састанке?

- Да ли се редовно врши обука по школама ради подизања свијести о особама са инвалидитетом (дјеца-предшколског и основног образовања) и уклањање предрасуда?

- Да ли се врше едукације/тренинзи за учитеље, наставнике и професоре у редовним школама у граду Добој са циљем подизања свијести стручних кадрова о особама/дјечи са различитим инвалидитетом и њиховим потребама и могућностима, те праћење и евалуација истих?

- Да ли су формиране групе за подршку – подизање свијести ОСИ, индивидуално/појединачно?

- Да ли се и даље врши укључивање медија за промоцију права ОСИ из међународних докумената и позитивних постојећих прописа-организовање емисија на радију, подршка за гестовног тумача за емисију на ТВ – хроника Добоја?
- Да ли се организују семинари за ОСИ и њихове породице?
- Да ли је Израђена заједничка Веб страница за ОСИ у Добоју?
- Да ли организују едукације новинара, едукација ОСИ за представљање у медијима?

2. Приступачност (Члан 9 Конвенције УН-а о правима ОСИ)

1. Како би се особама с инвалидитетом омогућило независно живљење и потпуно

судјеловање у свим подручјима живота, државе потписнице УН Конвенције подузимају одговарајуће мјере како би им осигурале приступ, на равноправној основи с другим особама, изграђеном окружењу, превозу, информацијама и комуникацијама, укључујући информацијске и комуникацијске технологије и системе, као и осталој опреми, просторима и услугама намијењеним јавности, како у урбаним тако и у руралним подручјима. Те мјере, које укључују идентификацију и уклањање препрека и баријера приступачности, односе се, између осталог на:

- (а) грађевине, путеве, превоз и друге затворене и отворене просторе, укључујући школе, стамбене објекте, здравствене установе и радна мјеста;
- (б) информације, комуникације и друге услуге, укључујући електроничке услуге и службе хитних интервенција.

2. Државе потписнице такођер ће подузети одговарајуће мјере ради:

- (а) развијања, ширења и праћења провођења минималних стандарда и смјерница за приступачност простора и услуга отворених или намијењених јавности;

- (б) осигуравања да приватна правна лица која пружају просторе, средства и услуге

отворене или намијењене јавности воде рачуна о свим аспектима приступачности за особе с инвалидитетом;

- (ц) пружања обуке свим релевантним субјектима и актерима о питањима приступачности с којима се суочавају особе с инвалидитетом;

- (д) осигуравања натписа на Браиллевом писму и у лако читљивом и разумљивом облику у зградама и другим просторима отвореним за јавност;

- (е) осигуравања облика личне помоћи и посредника, укључујући водиче, читаче

и тумаче знаковног језика, како би се олакшао приступ јавним објектима и

просторима отвореним за јавност;

(ф) промовисања других одговарајућих облика помоћи и подршке особама с инвалидитетом, како би им се осигурао приступ информацијама;

(г) промовисања приступачности особама с инвалидитетом нових информацијских и комуникацијских технологија и система, укључујући Интернет;

(х) промовисања обликовања, развоја, производње и дистрибуције доступних информацијских и комуникацијских технологија и система у раној фази, тако да те технологије и системи постану приступачни уз минималне трошкове;

ПИТАЊА

- да ли је организовано Јавно заговарање за увођење приступачног превоза за особе са инвалидитетом?

- Да ли је именована комисија од стране ООСИ и израђен план акције у локалној заједници за уклањање архитектонских, информативних и комуникацијских баријера у окружењу и у објектима ради адекватног становања особа са инвалидитетом у оквиру стратешког циља 3 – допунити исти?

- Да ли су архитектонски и информативно прилагођене школе за потребе ОСИ?

- Да ли је планирана и израђена звучна сигнализација на раскрсницама ради безбједног кретања лица оштећеног вида и тактилне стазе на тротоарима?

- Да ли се врши обуку лица оштећеног вида за кретање са бијелим штапом и рад на рачунару са говорним софтвером?

- Да ли је урађен План за ријешавање приступа комуникацијама и информацијама за све врсте ОСИ у локалној заједници?

- Да ли су планирана у буџету средства за обуку преводилаца гестовног говора?

- Да ли је у сарадњи са медијима планирано медијско информисање глувих и наглувих лица путем ТВ емисије?

- Да ли је планирана већа контрола процеса дизајнирања и изградње, већ од самог почетка процеса?

- Да ли се врше мјесечне консултације са организацијама особа са инвалидитетом приликом разраде стандарда и норми приступачности?

- Да ли су израђена упутства за минимум приступачности када се додјељују средства заједницама етажних власника (рампе на прилазу, ознаке са брајевим писмом)?

3. Члан 11. Ризичне ситуације и хуманитарна кризна стања

Државе потписнице ће подузети, у складу са својим обавезама према међународном праву, укључујући одредбе међународног хуманитарног права и међународног права о људским правима, све потребне мјере како би осигурале заштиту и сигурност особа с инвалидитетом у ризичним ситуацијама, укључујући ситуације оружаних сукоба, хуманитарних криза и природних катастрофа.

ПИТАЊА

- Да ли је именована радна група за израду превентивних планова и програма за заштиту и сигурност ОСИ у различитим кризним ситуацијама у граду Добој, те да ли су израђени планови у сарадњи са ООСИ?
- Да ли је успостављена релевантна база података о броју особа са инвалидитетом у Добоју?
- Да ли су израђени превентивни планови и програми за спашавање ОСИ?
- Да ли и свим стамбеним објектима постоји приступачан излаз за ОСИ у случајевима кризних ситуација (земљотрес, пожар, поплава)?
- Да ли су покретане хуманитарне акције за помоћ социјално угроженом становништву (маргинализоване групе становништва) у вријеме хуманитарне кризе?

4. Независно живљење и укљученост у заједницу (Члан 19 Конвенције УН-а)

Државе потписнице УН Конвенције признају једнако право свим особама с

инвалидитетом на живот у заједници, са правом избора једнаким као и за друге особе, те

подузимају дјелотворне и одговарајуће мјере како би олакшале особама с инвалидитетом потпуно уживање овог права и њихово пуно укључивање и судјеловање у заједници, укључујући и осигурање да:

(а) особе с инвалидитетом имају могућности избора свог мјеста становања, гдје и с ким ће живјети, равноправно с другим особама, те да нису приморане живјети по одређеном програму;

(б) особе с инвалидитетом имају приступ низу служби подршке у својим домовима, установама за смјештај и другим службама за подршку у локалној заједници, укључујући личну асистенцију потребну за подршку живљењу и укључивању у заједницу, и спрјечавање изолације или искључености из заједнице;

(ц) услуге у локалној заједници, опрема и простори намијењени општој популацији доступни су на равноправној основи особама с инвалидитетом и у складу су с њиховим потребама.

ПИТАЊА:

- Да ли је Градска Управа/Скупштина града Добој донијела одлуку о проширеном праву у којој су дефинисане категорије и обим права у складу са Законом о социјалној заштити?
- Да ли је у Добоју успостављен Сервис персоналних асистената – да ли је претходно проведена обука заинтересованих у локалној заједници по моделу земаља из региона?
- Да ли су у Добоју обучени преводиоци знаковног говора за подршку особама оштећеног слуха и говора, да ли је формиран сервис подршке за те особе?
- Да ли је поново покренут рад Локалног волонтерског сервиса?
- Да ли је уврштено у буџет града финансирање рада Локалног волонтерског сервиса за подршку особама са инвалидитетом које имају потребу за услугама волонтерског рада ?
- Да ли су прикупљени подаци о броју дјеце и одраслих особа са инвалидитетом који имају потребу за прилагођеним превозом?
- Да ли су обезбијеђене информације на брајевом писму за особе оштећеног вида?
- Да ли је Градска Управа Планирала у буџету града Добоја надокнаду за услуге персоналне асистенције и превоз особа са инвалидитетом?
- Да ли су планиране у буџету накнаде за превоз дјеце која не путују јавним превозним средствима?
- Да ли је проведена обука за самосталан живот и обука за кориштење брајевог писма?
- Да ли ООСИ организују округле столове и преносе путем видео записа позитивна искуства из градова и земаља у региону?
- Да ли Град Добој има у плану оснивање Сервиса за подршку при запошљавању, правно савјетовалиште и развојно савјетовалиште?
- Да ли су ООСИ јавно заговарале Оснивање фонда за подршку ОСИ (укључивање ОСИ)?

5. Образовање (Члан 24 Конвенције УН-а о правима ОСИ)

1. Државе потписнице признају право особа с инвалидитетом на образовање. С циљем остваривања овог права без дискриминације и на основу једнаких могућности,

државе потписнице осигуравају инклузивни систем образовања на свим нивоима, као и цјеложивотно образовање, усмјерено на:

- (а) пуни развој људског потенцијала и осјећаја достојанства и властите вриједности, те јачања поштивања људских права, основних слобода и људске различитости;
- (б) развој личности особа с инвалидитетом, њихових талената и креативности, те менталних и физичких способности, до пуног потенцијала;
- (ц) омогућавање дјелотворног судјеловања особа с инвалидитетом у слободном друштву.

2. У остварењу овог права, државе потписнице осигуравају:

- (а) да особе с инвалидитетом нису искључене из општег система образовања на основу инвалидитета, те да дјеца с инвалидитетом не буду искључена из бесплатног и обавезног основног и средњег образовања на основу инвалидитета;
- (б) да особе с инвалидитетом имају доступно инклузивно, квалитетно и бесплатно основно и средњошколско образовање, на равноправној основи с другим особама, у заједницама у којима живе;
- (ц) разумно прилагођавање индивидуалним потребама;
- (д) да особе с инвалидитетом добију потребну подршку, у систему општег образовања, како би се олакшало њихово стварно образовање;
- (е) да се осигурају ефикасне индивидуализиране мјере подршке у окружењу које највише доприноси академском и социјалном развоју, у складу с циљем потпуног укључивања.

3. Државе потписнице омогућит ће особама с инвалидитетом учење животних и социјалних вјештина како би се олакшало њихово пуно и једнако судјеловање у образовању и у заједници. У том циљу, државе потписнице ће подузети сљедеће:

- (а) олакшати учење Брајеовог писма, алтернативног писма, аугментативних и алтернативних начина, средстава и облика комуникације, вјештина оријентације и покретљивости, те олакшати подршку вршњака и менторски рад;
- (б) олакшати учење знаковног језика и промовисање језичног идентитета заједнице особа оштећеног слуха и говора;
- (ц) осигурати да се образовање особа, а посебно дјеце која су слијепа, глуха или глухо-слијепа обавља на најприкладнијим језицима и облицима и средствима комуникације за појединца, те у окружењу које осигурава највећи могући академски и друштвени развој.

4. Како би помогле у остваривању овог права, државе потписнице предузет ће одговарајуће мјере за запошљавање наставника, укључујући оне с инвалидитетом, који знају знаковни језик и/или Брајеово писмо, и обучит ће стручњаке и особље који раде на свим нивоима образовања. Таква обука треба укључивати свијест о инвалидитету и кориштење одговарајућих аугментативних и алтернативних начина, средстава и облика комуникације, образовних техника и материјала за подршку особама с инвалидитетом.

5. Државе потписнице осигурају да особе с инвалидитетом имају приступ општем терцијалном образовању, стручном оспособљавању, образовању одраслих и цјеложивотном учењу без дискриминације и на равноправним основама као и други. У том циљу, државе потписнице ће осигурати да се особама с инвалидитетом осигурају разумне прилагодбе.

ПИТАЊА

- Да ли су путем штампаних брошура едуковане породице дјеце са психо-физичким сметњама и чулним сметњама?
- Да ли је направљена јединствена база података о броју необразованих или образованих на ниском нивоу?
- Да ли је Израђен анкетни лист за анкетање породица тих лица и самих особа са инвалидитетом?
- Да ли је у потпуности обезбијеђена персонална асистенција и асистенција у настави за дјецу са инвалидитетом?
- Да ли су укључени родитељи дјеце са психофизичким и чулним сметњама у израду планова инклузивне наставе?
- Да ли се и колико проводе едукације/тренинзи за учитеље, наставнике, васпитаче и професоре у редовним школама и установама предшколског образовања о потребама и могућностима особа са инвалидитетом?
- Да ли се кроз кампање утиче на институције да се избаци термин "специјално одјељење" јер није у складу са Конвенцијом УН-а?
- Да се примјењује члан 24. УН Конвенције о правима ОСИ и препоруке за примјену члана 24. образовање?

6. Рад и запошљавање (Члан 27 УН Конвенције о правима ОСИ)

1. Државе потписнице признају право на рад особама са инвалидитетом, на равноправној основи с другим особама, што укључује и право на могућност зарађивања за живот од слободно изабраног или прихваћеног рада на тржишту рада и радном окружењу које је отворено, свеобухватно и доступно особама са инвалидитетом. Државе потписнице ће подузимати одговарајуће кораке како би гарантовале и промовисале остваривање права на рад, укључујући и за оне који стекну инвалидитет за вријеме запослења, подузимањем одговарајућих корака, укључујући законску регулативу, усмјерених, између осталог, на:

(а) забрану дискриминације на основу инвалидитета у односу на сва питања која се тичу свих облика запошљавања, укључујући услове за проналажење кандидата, примање и запошљавање, трајање запослења, напредовање у служби и сигурне услове рада који нису штетни по здравље;

(б) заштиту права особа са инвалидитетом, на равноправној основи с другим особама, на праведне и повољне услове рада, укључујући једнаке могућности и једнаку накнаду за рад исте вриједности, сигурне услове рада који нису штетни по здравље, укључујући заштиту од узнемиравања и поступке рјешавања притужби;

(ц) осигуравање да особе са инвалидитетом могу остварити своја радничка и синдикална права на равноправној основи с другим особама;

(д) омогућавање особама са инвалидитетом да имају стварни приступ општим техничким програмима, као и програмима професионалне оријентације, службама за проналажење радних мјеста и стручном и континуираном усавршавању;

(е) промовисање могућности запослења и напредовања у служби за особе са инвалидитетом на тржишту рада, те помагати у проналажењу, добивању, задржавању посла, те враћању у радни однос;

(ф) промовисање могућности samozapošljavanja, подузетништва и покретања властитих послова;

(г) запошљавање особа са инвалидитетом у јавном сектору;

(х) промовисање запошљавања особа са инвалидитетом у приватном сектору кроз одговарајуће мјере и политику које могу укључивати програме позитивне дискриминације, подстицаје и друге мјере;

(и) осигуравање да се особама са инвалидитетом осигура разумно прилагођавање мјеста рада;

(ј) промовисање стицања радног искуства особа с инвалидитетом на отвореном тржишту рада;

(к) промовисање програма стручне и професионалне рехабилитације, задржавања радних мјеста и повратка на посао особа са инвалидитетом.

2. Државе потписнице осигуравају да особе са инвалидитетом не буду држане у ропству или потчињености и да буду, под једнаким условима као и друге особе, заштићене од присилног или обавезног рада.

ПИТАЊА

- Да ли је израђен упитник и проведено истраживање о броју незапослених ОСИ на основу личне посјете и попуњавања упитника – лично изјашњавање?

- Да ли је урађена промоција позитивних примјера запослених ОСИ, промовисање запошљавања у приватном и јавном сектору?

- Да ли је израђен План запошљавања ОСИ – план отварања предузећа за запошљавање ОСИ у граду Добој?

- Да ли је обезбијеђено стално ажурирање централне базе података из области професионалне рехабилитације и запошљавања ОСИ?

- Да ли су израђени циљани програми запошљавања?

- Да ли су у организацијама ОСИ израђени програми подршке запошљавању ОСИ?

- Да ли урађено истраживање са послодавцима у којој мјери се примјењује Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида и да ли се остварују Законом регулисане повластице?

- Да ли је израђена јединствена база података о незапосленим члановима у организацијама ОСИ и обављеним едукацијама?

- Да ли су ООСИ организовале семинаре на тему запошљавања ОСИ, развили програме обуке за особље медицинских, социјалних, образовних институција и сензибилизацију и развој превентивних програма?

7. Правило 18 из Стандардних правила УН за изједначавање могућности за особе са инвалидитетом – Организације ОСИ

Државе треба да организацијама особа са инвалидитетом признају право да представљају ова лица на националном, регионалном и локалном нивоу. Државе треба такође да признају и саветодавну улогу организација особа с инвалидитетом у области одлучивања о питањима инвалидности.

1. Државе треба да подстичу и економски и на друге начине подржавају формирање и јачање организација особа с инвалидитетом, чланова њихових породица и/или заступника. Државе треба да признају улогу коју те организације треба да имају у области развоја политике према особама с инвалидитетом.
2. Државе треба да успоставе трајну комуникацију са организацијама особа с инвалидитетом и да обезбиједе њихово учешће у развоју владине политике.
3. Улога организација особа с инвалидитетом могла би се састојати у идентификацији потреба и приоритета, учешћу у планирању, спровођењу и оцјени услуга и мјера које се тичу живота особа са инвалидитетом, као и формирању друштвене свијести и залагању за промјене.
4. Као инструмент самопомоћи, организације особа са инвалидитетом пружају и подстичу могућност развоја способности у разним областима, узајамну подршку међу члановима и међусобно информисање.
5. Организације особа с инвалидитетом могле би остваривати своју савјетодавну улогу на много различитих начина, на пример тако што ће имати сталне представнике у агенцијама које финансира влада, кроз рад у јавним комисијама и пружањем стручних знања за разне пројекте.
6. Саветодавна улога организација особа с инвалидитетом треба да буде непрекидна како би се развила и продубила размјена мишљења и информација између држава и тих организација.
7. Организације треба да буду стално заступљене у националним координационим одборима или сличним органима.
8. Улога локалних организација особа с инвалидитетом треба да се развија и јача како би се омогућио њихов утицај на питања на нивоу заједнице.

ПИТАЊА

- Да ли је израђен план координације рада организација ОСИ и да ли је вршено праћење и процјена програма
- Да ли је усвојен ревидирани ЛПАИ-а од стране Скупштине града Добој као саставног дијела Стратешког плана економског развоја општине Добој – ревидирани Стратешки план?
- Да ли су ООСИ учествовале у евалуацији када су донесени планови акције?
- Да ли су ООСИ заступљене у локалној администрацији?
- Да ли Одбор за питања инвалидности Редовно извјештава Скупштину града Добој о напретку на реализацији ЛПАИ?

- Да ли су организације особа са инвалидитетом на локалном нивоу проглашене за организације од посебног друштвеног интереса јер имају велики значај за лица са инвалидитетом и друштвену заједницу?
- Да ли је Израђен образац за годишње извјештавање који ће уједначити оцјењивање успјеха у раду?
- Да ли је годишње ревидиран план потреба ОСИ у Добоју?
- Да ли је израђен мини програм за јачање капацитета организација ОСИ?

- Да ли су ООСИ у Добоју у позицији да:
 - идентифицирају потребе и приоритете?
 - учествују у планирању мјера?
 - учествују у имплементацији мјера?
 - активно доприносе подизању јавне свијести?